

ספר

מסילת ישרים

על דרך הסוד

שנמסר מפי מורינו רה"י הרה"ג ר' אברהם יעקב פריצקי שליט"א

שיעור שנים עשר

פרדס – אבי"ע

יוצא לאור

לעילוי נשמת האשה הדגולה

מרת אליז בת מזל ע"ה

ולרפואת שני בת רינה

קונטרס זה יוצא לאור על ידי מכון "דעה את ה'" להוצאת ספרים ומאמרים על דרך "חכמת האמת", שעל ידי "ישיבת השער לה" ללימוד הנגלה והנסתר.

וְאֵף עַל פִּי שֶׁכָּבַר קְבוּעִים בְּלֵב כָּל הָאָדָם הַיָּשָׁר
הַתְּחִלּוֹתָיו וַיְסוּדוֹתָיו, אִם לֹא יַעֲסֹק בָּהֶם - יֵרָאֶה פְּרָטָיו
וְלֹא יִבְרָם, יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם וְלֹא יִרְגִישׁ בָּם.

עולמות

כפי שהתבאר במאמר הקודם, ישנם ארבעה רבדים שהם ארבע דרגות בתורה ובכל דבר, והם פשט רמז דרש וסוד. "פשט" – פשיטות הדברים, "רמז" – רומזים לך מה שהוא, לאחר ששמעת מה רומזים לך הרי מתקדמים ואף "דרש" – דורשים ממך, עד שתגיע אל "סוד" הדברים.

דע, שאמת הדבר היא שאין בדרגות אלו רק הבדלי שמיעה, אלא ההבדל ביניהם כולל גם הבדלי "עולמות", משום שרמות הדיבור והשמיעה בנויות לפי עולמות שונים. אם כן, כפי הבדלי דרגות שמיעת האדם כפי פשט רמז דרש וסוד, כך דרגתו תהיה ב"עולם אחר" – שונה זה מזה.

אבי"ע

הבדלי העולמות הם כך:

הנה, למדונו רבותינו שישנם ארבעה עולמות, והם אצילות בריאה יצירה ועשיה.

משמעותן של ארבעה עולמות אלו היא כך:

אצילות – אתה נמצא "אצלו".

בריאה – מלשון מלבר – מבחוץ. אינך "אצלו", אך אתה עם קשר אליו – משום שהוא בפנים ואתה בחוץ – מלבר.

יצירה – מלשון ציור. בעולם זה אף אינך קרוב אליו, אלא רק ביכולתך ליציר ולדמיין אותו יתברך.

עשיה – לא די שאין לך שום שייכות אל ה"אצלו" ואף אינך מצויר במחשבתך, אלא אתה רק עושה מה שהוא אומר.

ובמבט הפוך – מלמטה למעלה:

הנה, זכינו אנו בית ישראל, שהקב"ה בחר בנו לקיים מצוותיו. ואולם, ראוי לנו לברר היטב מהו המניע שלנו לכך מידי יום ומידי שעה ומידי מצווה.

האפשרויות הן כך:

א. משום שכך היא ההלכה, וכך כתוב בשלחן ערוך.

דרגה זו היא דרגה בסיסית. אדם שכל מעשיו הם משום כך, הרי הוא ומעשיו הם בדרגת עולם העשיה, משום שהבנתו את עניין המצוות היא בכך שיש לו לקום ולעשותם – עשייה.

ב. מעבר לכך – כשהוא מתחיל לצייר במחשבתו מי צוהו, לשם מה הוא צוהו, ואיך מצוותיו מביאים לקרבתו אל בוראו. עם ציורו זה, הוא מתעלה עד להיות מציאותו ועבודתו את בוראו בדרגת עולם היצירה בה כל עבודתו מושתתת על ציורו את בוראו, ובמקביל לציורו את הדברים הרי הקב"ה מצייר לו כיצד מצוותיו מקרבים אותו אל בוראו.

ג. מעבר לכך – כשהוא מתרומם עוד, הרי הוא מתקרב אליו יתברך בפועל, עד שלא די בכך שהוא מצייר את הדברים, אלא שאכן הוא מוצא את מקומו "לבר" מהקב"ה, ובאופן שהוא חש ממש את מציאות הקב"ה – שהוא יתברך בפנים, והאדם עושה המצווה סמוך אליו – בחוץ – מ"לבר".

ד. עם גידול חשקו ואהבתו אליו יתברך, הרי הוא זוכה שהקב"ה יכניסו מהיותו מלבר – אל לפנים ממחיצתו, ובכך הוא מוצא את עצמו "אצלו" ממש.

פרד"ס כפי האבי"ע

כשנתבונן נראה, שאותן דרגות לימוד ושמיעת האדם את דבר הקב"ה אליו – הן הפשט הרמז והדרש והסוד, מובנות על אותם ארבעת העולמות אצילות בריאה יצירה ועשיה.

הנה, כשהאדם נמצא בעולם העשייה – מקום עשיית המצוות, הרי הוא שומע את דבר הקב"ה אליו בדרגה של פשט.

ואולם, כשהוא מתעלה ומתחיל לצייר בדעתו שהוא מתקרב אל בוראו – כשבכך מקומו בעולם היצירה, הרי גם במקביל הקב"ה רומז לו איה מקום כבודו.

והנה, עם המשך התרוממותו אליו יתברך והיותו מלבר אליו – בעולם הבריאה, הרי הקב"ה כבר לא רומז לו להתקרב אליו אלא הוא דורש ממנו זאת, שהרי כל יהודי הוא בנו יחידו.

סוף הדבר הוא שהוא זוכה להיכנס לפני ולפנים – אצלו, ולהיות איש סודו של הבורא – בהיכלו.

נמצא, שככל שאדם "שומע" יותר נכון – כפי דרגות הפרד"ס כך מקומו גבוה יותר – כפי דרגות האב"ע"ע.

ההתאמה

הבדלים אלו, הם בסיס משמעות דברי רבינו בכתבו "ואף על פי שכתב קבועים בלב כל האדם הישר התחלותיו ויסודותיו, אם לא יעסק בהם – יראה פרטיו ולא יכירם, יעבר עליהם ולא ירגיש בהם".

בסיס סיבת אי ההכרה ואי ההרגשה, היא משום הבדלי השמיעה כפי דרגות הפשט רמו דרש וסוד. כשראשו של האדם נמצא ברובד נמוך הרי הוא לא ישמע את הנאמר ברובד הגבוה יותר, שהרי הקב"ה לא יגלה סודו למי שמלבר אליו, וכן לא ידרוש דרישות ממי שרק מצייר אותו, וכן לא ירמוזו למי שרק עושה את הדברים בלא שהוא יחפש כלל מי ציווהו אותם. אם כן, מוכרח הוא הדבר ש"אם לא יעסק בהם – יראה פרטיו ולא יכירם, יעבר עליהם ולא ירגיש בהם". ואולם, אמת הדבר היא שלא רק הבדלי "שמיעה" יש כאן, אלא הבדלי מציאות רמת האדם – באיזה עולם הוא חי.

פרד"ס כפי האבי"ע

יתר על כן. דע, שיש "הכרח" ו"כח פעיל" לכך ש"אם לא יעסק בהם" – ברמות הגבוהות יותר שהם הרמוז הדרש והסוד, הרי יביא הדבר לכך ש"יראה פְּרָטוֹ וְלֹא יפִיר, יַעֲבֹד עֲלֵיהֶם וְלֹא ירְגִישׁ בָּם".

הנה, כלל הוא ששמירתו של כל דבר בעל ערך גדולה משל דבר פשוט ערך. על דרך זו, ברור הדבר שכך גם שמירתו של כל דבר סוד גדולה עד מאד משל כל דבר אחר.

והנה, מכלל סדרי שמירה על דבר סוד, הוא להביא לכך שמי שאינו ראוי אליו יסיחו דעתו מהדבר הטמון בו, באופן ש"יראה פְּרָטוֹ וְלֹא יפִיר, יַעֲבֹד עֲלֵיהֶם וְלֹא ירְגִישׁ בָּם". אם כן, אין בדברים אלו רק מציאות שמי שאינו משתדל להיכנס אל עיקר סוד הדברים – אינו רואה אותם, אלא יש כאן אף כח פעיל כנגדו – שהוא לא ירגיש!

נמצא, שבכדי להכיר את הפרטים ולהרגיש בהם, אין כל דרך אחרת מאשר להתעלות מעשותינו את המצוות ומלמדנו את התורה רק ברובד של עשייה – בלא להטות לב לשמוע מה רומז לנו, מה דורש מאתנו, עד להגיענו אל בירור מהו סודו של הקב"ה הטמון בתוככי כל פסוק ובתוככי כל מאמר חז"ל – שמתוכו הוא אומר לנו שיש בו עומק.

סוד טעמיה

דע, שההכוונה אל "סוד טעמיה ומסתר צפונותיה" של התורה כבר נתנה לנו על ידי רבותינו, הלא היא כתובה בספר הזוהר ובספרי חכמת האמת הבאים אחריו.

ואולם, אין עיקר סדר לימוד ספרים אלו באופן של "פשט" ובאופן של קיבוץ עוד דרשות חז"ל על פסוקי התורה ועל מאמרי חז"ל, אלא עיקר סדר לימודם הוא באופן שהם מיועדים לתת תשובה למחפש את הדרך לדבקה בו יתברך, עד הגיעו אל עומק סוד אהבתו יתברך אל המשתוקק לכך.

מנגד – מכיוון שכפי הנזכר לעיל מכלל סדרי שמירה על דבר סוד הוא להביא לכך שמי שאינו ראוי אליו הרי הוא "יִרְאָה פְּרָטְיוֹ וְלֹא יִכְרִם, יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם וְלֹא יִרְגִישׁ בָּם", לכן ברור הדבר שהלומד בספרים אלו בלא כל עניין להבין את "סוד ה'" שעיקרו מושתת על "ליראוי", הרי הוא ידחה מפנימיותם של הדברים.

שיעורי הישיבה מתקיימים בבית הכנסת הגר"א למטה רח' הפסגה 51 שכונת בית וגן, ונשמעים בטל' הישיבה 02-5606201, ב"קול הלשון" בקו ישיב לשיעורי הרב 0732951392, ואף ניתנים לצפייה באתר קול הלשון.

בזמני השיעור, ניתן להשתתף בשיעורים אלו גם באופן חי בתוך השיעור, ב"זום", דרך קו הישיבה, ודרך הקו של קול הלשון.

לפנייה בכל ענייני הישיבה, לתרומות ולהנצחות, להצטרפות לרשימת התפוצה, להשגת ספרי מורינו ראש הישיבה "יסוד הבריאה" שני חלקים, "יסוד המועדים", "צוציתא", "בינת הדעת", "אדיר במלוכה" שני חלקים ועוד חוברות שיצאו לאור, ניתן לפנות לטל' הישיבה 02-5606201, או לטל' 0504169427 או למייל yeshiva@hashaar.com

תרומות ניתן להעביר גם ב"נדרים פלוס", על שם "ישיבת השער להשם".

לשאלות בלימוד ישירות לראש הישיבה ניתן לפנות לטל' 0527126035 בין השעות 20.45-21.15 או למייל roshyeshiva@hashaar.com

ישיבת "השער להשם"

ללימוד הנגלה והנסתר
בית וגן, ירושלים תרפכ"א

למרנן ורבנן רבני חברי וידידי הישיבה שליט"א שלומכון יסגא !
בשיר וקול תודה נברך לאלקיננו על שהחיינו וקיימנו לזמן הזה, לסיים את לימוד

הספר

תקט"ו תפילות לרבנינו הרמח"ל

בו חמש מאות וחמש עשרה תפילות לגילוי כבוד שמים במקביל לחמש מאות וחמש עשרה התפילות שהתפלל משה רבינו
כמגין "ואתחנן", ובהם שזורים אלפי סודות התורה, שנלמדו מזה כארבע שנים מידי יום ביומו לאחר תפילת ותיקן,
וכן לסיים בלימודינו הקבוע בספר "הזוהר" את

"היכלות"

דנולם הבריאה עם פירוש רבינו הגר"א הכתובות בווהר על פרשת בראשית, שעניינם הוא סדר העלאת הרצון העולה
ממעשיו – אל בוראנו, שנלמדו מזה כארבע שנים מידי מוצש"ק.

מזמנים אנו בזאת את רבני בית מדרשנו חברינו וידידינו עם בני ביתם להשתתף

במעמד הסיום

שיתקיים בעזה שית"ת ביום שני הבעל"ט כ"ה בתמוז תשפ"א, בבית מורינו ראש הישיבה

שליט"א רח' הפסגה 55 בית וגן ירושלים

8.00 התכנסות ותפילת ערבית

8.40 סיום ה"היכלות" – הרב משה כהן שליט"א

9.00 מ"עץ הדעת" ל"עץ החיים" על ידי הספר "יסוד הבראיה" – ר' שלום שגיב הי"ו.

9.30 סיום התקט"ו תפילות – לימוד ותפילת סוף התפילה האחרונה – תפילה "ואתחנן"

10.00 תהליך הקמת הישיבה על ידי מורינו הרב משה שפירא זצ"ל – הרב צבי שלו' רוזן

שליט"א

10.15 פני הישיבה – לאן.

בברכת התורה, ישיבת "השער לה"

"לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"
(ישעיהו י"א, ט)

טלפון: 02-5606201 אימייל: yeshiva@hashaar.com אתר: hashaar.com